

Előfizetési árak
 egész évre 4 ft., félévre 2 ft.,
 negyedévre 1 ft.
 Egyes szám ára 8 kr
 hirdetések mersekkelt árak szerint.
 A lap megjelenik minden osz-
 törtök.
 Felelős szerkesztő:
ENDRE JÁNOS

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség: Deák-u. 8.
 hová a lap szellemi részét illető
 közlemények küldendők.
 Kéziratok vissza nem adtnak.
 Kiadóhivatal: Arpad-ut 20.
 hová a lap anyagi részét illető közle-
 menyek és előfizetési pénzek küldendők.
 Kiadóulajdonos:
FUCHS ANTAL.

UJPEST- ÉS KÖRNYÉKÉNEK TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAPJA.

A választások előtt.

Még messze vagyunk ugyan a vá-
 lasztásoktól, de már szükségesnek tart-
 juk e fontos kérdésnek a megvitatására
 lapunk hasábjait megnyitni és az ügy-
 gyel érdemlegesen foglalkozni.

Már akadtak Ujpesten olyan jó em-
 berek, a kik riktó piros plakátokon
 gyűlésre hívták össze a munkásokat és
 kisiparosokat, de Ujpest iránti jó indala-
 tukat azzal mutatták ki legfényesebben,
 hogy az ujpesti iparosokat támogatva,
 ezt a kis nyomtatványt, a melynek
 nyomtatási költségét az ujpesti iparo-
 soktól és munkásoktól gyűjtik össze,
 egy budapesti nyomdában csináltatták,
 daczára annak, hogy Ujpesten két
 nyomda is van. Ezzel is tehát méltó pél-
 dát adtak arra, hogy miként kell a he-
 lyi ipart pártolni és az ujpesti iparosok
 és munkások érdekét megvédeni.

Ennél fogva nyíltan és büszkén hir-
 dethetik, hogy az ujpesti iparosok és
 munkások érdekét szívükön hordják, de
 mi az ilyen furcsa módját a pártolá-
 nak nem kívánjuk az ujpesti iparosoknak és
 munkásoknak. Azonban térjünk át a
 dolog lényegére.

Mindenütt a hol valami igaz ügyet
 elő akarnak mozdítani, nyíltan állnak ki
 a küzdőterre és az intézők nem rejtőz-
 nek a titok leple mögé, hanem arra tö-
 rekednek, hogy egy tekintélyes és vonzó
 névsorral álljanak a nyilvánosság elé,
 hogy a közönség tudja kiknek előlegezi
 azt a bizalmat, a mely minden ügynél,
 de főleg ilyen választások alkalmával
 szükséges.

Igy egy „szervező bizottság” előáll egy
 „felhívással” és boldogítani igéri Ujpes-
 tet, annélkül, hogy tudnánk vajjon ki-
 esodák azok a népboldogító mentőan-
 gyalok!?

Hanem mi a „pénzeszsák” esörgeté-
 séből azt következtetjük, hogy ezek
 az ujpesti nevtők a vagyon-felosztás-
 ban utaznak és most a községi kölcson
 szép summája közé akarnak ülni, mert
 most igen kedvező alkalom volna az
 „osztásra”. Az egy valóban nagyon szép
 törekvés és eszményi gondolat, csak-
 hogy mi azt hisszük, hogy ezek a böl-
 esen spekuláló urak legalább is téved-
 nek egy kissé, mert Ujpesten, a hol az
 iparos és a munkás is felvilágosodott,
 ilyen eszményi terveket nem lehet ke-
 resztül vinni, illetve velük el se hi-
 tetni.

Ilyen lépésre rá mennek talán a „moho-
 liak”, de Ujpest választó közönsége nem.

Itt Ujpesten az ilyen fogásokat nem
 lehet eredményre csinálni, itt frázi-
 sokkal nem lehet hódítani. Az ujpesti
 kisiparosok és munkások munkaszerető
 és hazafias szellemű polgárai e község-
 nek, a kik veritékes homlokkal bár, de
 fáradságos munkájuk béréből, ha nem
 is fényesen, azonban becsületesen és
 tisztességesen minden esetre megtudnak
 élni és nem törnek munkakerülés ezél-
 jából más vagyona és pénze után.

A mi községünk kisiparosai és mun-
 kásai szeretnek dolgozni, a saját mun-
 kájuk bérében megélni és nem adnak hol-
 mi ide menekült és könnyen megélni sze-
 rető lázítók izgatásaira.

A magyar kisiparos és munkás már
 sokszor felült ilyen átkos jóakaróknak
 és arra a szomorú tapasztalatra jutott,
 hogy azok a szívesen osztott jó tanácsot-
 kat drágán fizettették meg magukat.

Az ujpesti kisiparosok és munkások
 nem árulnak zsákban macskát, hanem
 nyíltan, tisztességes fegyverekkel állnak
 ügyük jogos megvédésére és nem szé-
 gyelik magukat megnevezni, ha becsü-
 letes ügyet akarnak szolgálui.

Ki állnak ők emelt fővel és nyíltan
 a sikra, ha szeplőtlen és igaz ügynek
 állnak az élére.

Hiszen a kisiparos és munkás áll
 már azon a társadalmi fokon, hogy
 nem kell nevével szégyenkezni, nyíltan,
 bátran meri ezt aláírni mindenütt, ha
 igaz és becsületes uton jár. Mindnyájan
 örömmel olvassuk nevét, ha egy jó ügy-
 nek áll a szolgálatába és hasznos szol-
 gálatot akar tenni a közügyeknek.

Büszkéek vagyunk arra ha a kisipa-
 ros és munkás lelkesen hozzájárul ahhoz,
 hogy ez a község, a melynek kötelé-
 kébe tartozik és a melynek fenntartásá-
 hoz hozzájárul, felvirágozzék és minél
 helyesebb és jobb kormányzás alá ke-
 rüljön. Dícsérjük a törekvést hogy a
 kisiparos és munkás is iparkodik helyet
 foglalni a zöld asztal körül és tevékeny
 részt akar venni a község anyagi és er-
 kölesi fejlesztésében, mert ő neki szin-
 tén joga és kötelessége részt venni
 abban a munkában, a mely a község
 boldogulását előlozza.

De arra más út és mód van. Ezt név-
 telen „szervező bizottság” és bol-
 ókás

A „KÖZÉRDEK” TÁRGYÁJA.

Szegény, szegény öreg asszony . . . .

I.
 Szegény, szegény öreg asszony,
 Szunnyadoz a karosszékben,
 Komoly arca nem mosolyg már,
 Eltűnt ifjúsága régen,
 Haja fehér, arcam redős,
 Szeme gyengül napról napra,
 A mi szép volt a kedves neki,
 Eltűnt a nem ter többé vissza.

II.
 O ki mostan gúnyedve lép,
 Sok szép napot boldogan élt,
 Rossz időben nem esüggadt el,
 Nem rettegott, sohasem félt,
 Gyermeked sorba haitak,
 Végre ferje is elhagyta,
 A mi szép volt a kedves neki,
 Eltűnt a nem ter többé vissza.

III.
 Ifjúsága hamar elszállt,
 Az öregség vett erőt rajt,
 Nyomor, inség vettek körül,
 Ajka mégsem hallat panaszt:
 Hisz közel a sírhoz szegény,
 Egy reménye, egy a vágya,
 A mi szép volt a kedves neki,
 Másvilágon viszontlása.

Köszeghy Arpad.

A csempész.

— Beszély. —

Irta: Köszeghy Arpad.

I.

— És most utóljára mondom neked apám
 — panaszkodott a leány — nem megyek ve-

led többé a pünkösdi mulatságra. Szegyenlem
 magamat a falubeli leányok előtt, földözött-
 földözött ruhában, míg Teresi a harangozó le-
 ánya és Sára a kovács leánya, fölczifrazolt öl-
 tőzekeikkel pompáznak a falubeli legények
 előtt. Az ifjak közül senkiesem néz rám, egyik
 sem tiszteel velem.

Oh, jó apám, a szegénység sirba visz
 engem.

— Ugyan ne zsörtölődjél már annyira, te
 rossz leány — válaszolt az öreg Péter, a szer-
 kovács. Hisz tudod, hogy csak nemreg épültem
 fel nehéz betegségeből. Nem volt keresetem.
 Majd kipótolom rövidesen a veszteséget s ak-
 kor aztan nem lesz hiány sem ruhában, sem
 pünkösdi mulatságban, sem ifjakban. Sokáig
 vizasztalta meg leányt a szerkovács, mond-
 ván, hogy meg az éjjel megbozza kívánságát,
 s holnap mulathat kedvere. — A leány vegre
 megnyugodott, elhagyta a sirást és bement a
 házba. Az öreg is utána ment. Nemsokára
 mely alomban volt a leány. — Atyja odament
 hozzá, homlokon esőköltte, elhueszított nejetől,
 mondván, ma né várjak haza a hegyen túl
 dolgozta, sőt a szegényhez megy bizonyos ügyben.

Az asszony fejeseálva bocsátá utnak urát.
 — És az öreg ismet megcsalta! áldott, jölelkű
 feleségét.

Dehogyan ment ő szigorához, dohányt akart
 ő átsempészni. A csempészet árán akart ő le-
 ányának jó napot szerezni. Nem rossz akarat
 vitte őt e lépésre, hanem földhöz ragadt sze-
 génysége. Ő és felesége csak eltűrték volna a
 szor csapdásait, de leányt annyira szerette,
 hogy életét kockára tette érte. A határtalan

szeretel s az, hogy leányt boldognak tudhass a
 vitte őt e lépésre.

A hegyen túl a zsidó jó vevője volt, s örö-
 mest látta az öreg Pétert átbaktatni a hegyen.
 Ilyenkor mindig derült volt mindkettőjüknek
 arca. A zsidó úrult a jó vásárnak, a kovács
 pedig a lilos árúért nyert pénznek.

II.

Mit-e kisertet húzódik amott a hegynek
 oldalában a szép május egy esodaszep éjjelén?
 A holdnak ezüst sugarai halvány arcaát meg
 halványabbra festik. Oly lassan, óvatosan,
 minden legkisebb neszre figyelve kuszik fel a
 meredek lejtőn. Néha meg-megáll, pihenőt
 tart, kifújja magát, aztan folytatja útját. Siet-
 nie kell, mert a reggel közeledik. Most felért a
 csúcsra, a másik felén iparkodik lefelé jönni.
 Egy kis patak állja útját, azt átgazolja. A víz
 loecsanása megijeszti, elhúvik egy közeli bo-
 kor mellé. Pár perc múlva meggyőződve biz-
 tonságaról, tovább halad.

— Megállj! Ki vagy? — dörg most egy
 hang s előterem rejtekekből a czirkáló ör.

Emberünk menekülni igyekszik s ep a ve-
 szély irányának tart.

— Ki vagy? — hangzik meg egyszer — s
 örök érkeznek segítségére.

Az üldözött a pataknak tart, az ör kezebe
 veszi fegyverét, czelez es lö. — Egy tompa
 loecsanás, egy elfojtott jajkiáltás s a csend
 újra visszatér. — A patakot pirosra festi a ki-
 ömlő vér és néman viszi a holttestet alá! Sze-
 geny Anna! — Szomorú pünkösdtől ünnepelsz
 te, nem látod többé atyádat.

tüntetésekkel nem lehet elérni, hanem csak úgy, ha komolyan és nyíltan, más elemekkel szövetkezve, tisztességes módon iparkodnak joguknak érvényt szerezni és nem hallgatnak önző ámitásokra.

A pénzügyi bizottság jelentése.

Ujpest község képviselőtestületének mult hó 28-án tartott közgyűlésében a községi kölcsön ügyében kiküldött bizottság végjelentése is a plenum elé került, s ott felolvasatott. A helyi sajtó egyik organuma annak idején nagyon karhóztatta a kölcsön felvételére vonatkozó elhatározást s annak több ízben kifejezést is adott. Azt mondták annak idején, hogy ezen közlemények a képviselőtestület egyik tagjától kerültek ki s így elvontunk rá készülve, hogy a jelentés betérjesztése és felolvasása alkalmából a legilletékesebb helyen, magában a képviselőtestületben is kifejezést fog nyerni ezen kölcsön felvétele iránti elégedetlenség és nem tetszés. Amde csalódtunk, mert az általános tetszéssel fogadtatott minden részét s a kiküldött pénzügyi bizottság-nak eredményteljes működéséért köszönet is szavaztatott, a mit a t. bizottsági tagok előző Volfner Tivadar országgyűlési képviselőnkkel meg is érdemelték s arra becsülettel rá is szolgáltak.

Hogy ez így van, arról beszéljenek a száraz tények, a melyek a bizottsági jelentésben felsorolva vannak.

A kölcsön felvételének eszmeje ez év elején fogalmazott meg, amikor a község fejlődésére oly nagy behatással lévő közművek (járda és utépités, csatornázás, új községház építése stb.) létesítéséről volt szó. Ilyenek kivételéhez hiányozván a pénz, elhatározta-tott egy nagyobb összegű, közel egy millió forintos kölcsön felvétele. Ezen összeg hováfordítása iránti és a képviselőtestület által is elfogadott tervezet lapunkban annak idején közöltük s így annak újra való felsorolását feleslegesnek tartjuk. A kölcsön felvételére általában az egész ügylet lebonyolítására az előjáráság mellé egy 6 tagú bizottságot küldött ki a képviselőtestület, a melynek minden megszorítás nélküli megbízatást — plain pauvoirt — adott. A bizottság kiküldetésében eljárán, több penzintézetett felszólított a kölcsön folyósítására. A beérkezett ajánlatok közül legelőnyösebb volt a hazai első és legnagyobb penzintézetünk, az első hazai takarékpénztár egyesülete, mely 4.94% tőkekamat törlesztással (amortizáció) volt hajlandó 50 évi visszafizetésre a kölcsönt megadni mily fényes ajánlat, ha elgondoljuk, hogy a vármegye 200000 frtos utadó kölcsönét 4.95%-ra kapta ugyanezen intézettől es

hogy a székesfőváros sokkal nagyobb összegű kölcsönéinél a visszafizetés feltetelei sokkal rosszabbak. Pedig mik vagyunk mi a székesfővároshoz, mely a continens egyik leggazdagabb városa. Tagadhatatlan, hogy nagyban közre játszott itt a penzpiacz kedvező helyzete is. De mi a kölcsönnek oly kedvező feltetelek mellett felvételét nagyrészt orsz. képviselőnk közbenjárásának tudjuk be. Ha ő nincs, akkor kérdés, hogy egyáltalán kapunk volna-e ilyen nagy összeget. A kölcsön kötvényre vételtől fel s a kölcsön 96%-os árfolyammal lett folyósítva. A vármegye említett kölcsöne csak 95.5%-al tehát itt is 1/2% különbözet van a község javára.

A 4%-os árfolyam veszteség, (36108 frt 74 kr.) az első felvétel visszafizetési részlet (22269 frt 98 kr.) a kötvény és nyugtábelvétel (2891 frt, 25 kr.) összegének a kölcsön összegéből (902711 frt 74 kr.) való levonása, de mindazon által az időközi kamatoknak (7236 frt 51 kr.) a kölcsön javára való betudása mellett a kölcsönt adó penzintézetnél folyósítva lett 848651 frt 55 kr.

Ilyen nagy összegű penzt, amíg azt rendelkezési helyére juttatni lehet, nehéz megfelelő kamatozásra elhelyezni. A szerencseszerű penzügyi bizottságnak azonban ez is sikerült. Ugyanis a kölcsönt nyújtó penzintézet csak 3.5%-kal volt hajlandó ezt az összeget kamatoztatni. Elhelyeztek tehát a penzt másutt. A helybeli három penzintézetnél 100-100 ezer forintot 4.5%-ra, a budapesti takarékpénztárnál 348.651 frt, 55 krt, 4%-ra s vegre a magyar országos központi takarékpénztárnál 200.000 frtot ugyanezen 4%-ra.

A bizottság jelentésében javasolja, hogy habár ezen kölcsön egy tekintélyes része járdáépítési czelokra szolgál, ezt ne fordítsa arra, mert szerződés szerint ezen építési költségeket a háztulajdonosok által fizetendő 30 felvétel részletekben is törlesztheti, hanem az ezen módszer által fennmaradó összeget a közeljövőben létesítendő azon befektetésekre, a melyek hivatva vannak a község fejlődését és anyagi helyzetének javítását előmozdítani, de a melyek tőkebefektetést igényelnek. Ezáltal nem lesz kénytelen a község újra a penzpiaczhoz fordulni kölcsönért, mert a szükséges tőke rendelkezésére fog állani. Mindaddig amíg az így fennmaradó összeg rendelkezési czeljaira fordíthatnak, gyümölcsözőleg kezeltetven, kamatait lehetne a törlesztésre fordítani. A képviselőtestület ezen javaslatot magáévá is tette. Ilyen befektetések volnának az Árpád-út átvétele, illetve kikövezése a kövezetvám szedési jog elnyerése érdekében, iskolai helyiségek czeljaira való bérházak építése.

Ezekben ismertettük röviden a penzügyi bizottság jelentését, amelyből kitetszik, hogy eljárásában mindig a község érdeke lebegett szem előtt s méltán megilleti annak tagjait a jegyzőkönyvi köszönet, amelylyel nekik a képviselőtestület adozott.

Heti tájékoztató.

November 30 nap.

4. csütörtök. *Károly*. Paebody György, emberbarát megh. 1869.
5. péntek. *Imre*. Garay János költő megh. 1853.
6. szombat. *Leóárd*. Thiers francia miniszterelnök elfogatja a berry herceg özvegyét 1832.
7. vasarnap. *Engelbert*. Erkel Ferenc zeneköltő szül. 1810.
8. hétfő. *Szevér*. A felérhegyi csata: a cseh királyság vege 1620.
9. kedd. *Tivadar*. Lósy Imre, prot. származású esztergomi érsek meghalt 1642.
10. szerda. *András*. A várnai ütközet. II. Ulászló király elesik 1444.

HIREK.

Tisztelettel kérjük munkatársainkat és tudósítóinkat, hogy tekintettel arra, miszerint lapunk ezután csütörtökön jelenik meg, a kéziratokat kedden estig beküldeni sziveskedjenek.

— **Esküvő.** *Erschingor Ignác* Károly jezvini helyettes jegyző és állami anyakönyvvezető, lapunk szerkesztőjének öccse, e hó 8-án tartja esküvőjét *Udvaros Etelka* kisasszonnyal, *Udvaros József* kedves leányával, Jézvinen.

— **Az alispán körútja.** Beniczky Lajos Pest-vármegye alispánja a napokban fejezi be azt a körútját, melyen a vármegye vicinális utóvalainak hálózatát alapítja meg véglegesen. Az alispán 14 járást és 6 rendezett tanácsú várost járt be s tapintatos s ügybuzgó eljárása mindenütt osztatlan tetszésben és elismerésben részesült.

— **Negyedszázados jubileum.** Elsner Simon dr. helybeli ügyvéd ma tartja ügyvédeskedésének negyedszázados jubileumát. Gratulálunk!

— **Honvéd szemle.** Ma, 4-én és holnap, 5-én a honvédegyeség szemléje van az Attila-utcai Amodeo-fele vendéglő nagytermében. Azok a honvédek, a kik az idén be nem voltak vonulva, jelentkezzenek a szemlén, különben meg lesznek büntetve.

— **Halottak napja.** Őszi köd ereszkedett a tájra, a sárga falevel zizegve hull a fákról a földre es emlekeztetnek a mulandóságra, az enyészetre. Ezrivel tudult ki a nép a temetőbe, az elhunytak iránt szeretettel őrzött emlékére ezer meg ezer gyertya és mécs gyuladt ki és a kegyelet lángengerevel világította be a csöndes és elhagyott temetőt. Fájó, megható kép tárult elénk a szomoródottak és meglőtt szívűk imája, az árvák zokogása sajnálatot és könnyöreltet fakasztott szívünkben. A nagy-szamu közönségen kívül Ujpest hazafias testületei is méltó kegyelettel adoztak szeretteiknek. Így tudomásunk szeriut az »Ujpesti Nándor egyesület« kivonult elhalt tagjai sírjához, a hol Kilián Gábor elnök és Führer János a kör egyik érdemes tagja lendületes beszéddel róta le az elhunyt tagok iránti kegyelet adóját.

— Az »Ujpesti kereskedő és iparosifjak önművelődési köre« is kivonult a temetőbe, s szepen megmutatta, hogy van Ujpestnek lelkes s a nemes és szép érzésnek eleget tevő ifjúsága. Először is megkoszorúta a kör egy elhunyt tagjának, Maszkulini Pálnak sírját. A sírnál Freyler Istvan a kör titkára tartott megható beszédet, mire letették a kör koszorúját. Innen a kör a községünk temetőjében nyugvó jelesek sírját kereste fel nevezetesen: Pasche-Lebstück Mária sírját, a hol Bernáth Istvan volt a kör szónoka, ki szep katonai tiszteletben fejtette ki a nőhonvéd előtt a kör s az ifjúság kegyeletét. Innen a kör Beniczky Lajos honvédegyesed sírjához vonult, ahol Gelencsér József, a kör alelnöke beszélt s a kör tagjai a Hymnust enekeltek: most a kör Mártonffy Frigyes sírjához indult, a hol Freyler Istvan tartott emelkedett beszédet, méltatva az elhunyt érdemét és hasznos munkásságát, a haza és a közügy érdekeiben, mire a kör elénekelt a Szózatot. Befejezésül kereste fel a kör Freyler Istvannak a kör faradhatatlan tiltkárának a temetőben nyugvó atyjának Freyler Samuelnek sírját, ahol Feher Gyula emlékezett meg a mulandóságról, s az élet terheiről, melyet az elhunyt mint neptanító viselt.

— A kerepesi-úti temetőben Tóth Bela sírjánál a főváros tanítósa megható módon róta le kegyeletét. A sírnál Száva János a M. T. K. titkára tartott lendületes emlékbeszédet. Móra Istvan pedig alkalmi ötlemenyt szavalt. A kegyeletes aktusnál igen sokan vettek részt, a sirra az angyalföldi iskola tanteszülele es a »Magyar tanítók kaszinója« szép koszorút helyezett. Az ujpesti temetőben egy sír maradt elfeledve, kegyelet nélkül: Csányi Gyula, a volt ujpesti állami tanító.

Az első osztalysorsjáték huzása. Az első osztalysorsjáték huzása iránt, mely most november hó 11-én és 12-én lesz megtartva, a nagyközönség körében nagy érdeklődés mutatkozik és sokan feszült figyelemmel várják, a szerencses perczet, hogy mikor fogja a szerencse kereke az ő sorsjegyeiknek nyerő számát kivetni. Az első huzásnál 3000 nyere-mény 477.000 korona értékben lesz kisors-solva még pedig:

Nyere-mény	Korona
1 a	60000
1 b	20000
1 c	10000
1 d	5000
3 e	2000 6000
5 f	1000 5000
8 g	500 4000
30 h	300 9000
50 i	100 5000
2900 j	40 116000
3000 nyer.	kor. 240000

III.

Fenn a hegy csúcán, a hol a kis patak ezüst szalagként foly tova, egy szomorú fűz árnyában emelkedik egy egyszerű jeltelen sírdomb. Ritkán téved ide ember, egész elhagyatott e táj.

Egész éven keresztül — a pünkösödöt kivéve — ember nem jó erre.

De pünkösöd ünnepén lenn a völgyben megnyílik egy kis kunyhó ajtaja s kilép azon egy görnyedt, őszfürtű asszony es lassu léptekkel tart egy elhagyatott hely felé. — Karján egy kis kosár, tele virágokkal.

Nagy nehezen felér a sírhoz, leül a pázsitra, megfontja a koszorút reszkető kezeivel es leteszti a sírra, könnyeivel öntözve azt. Elmondja a sír felett imáját es elhalt férjeért kér bocsánatot.

Lenn a völgyben azonban egész más élet van. — A zene szól, a tánczos nép kurjongat, ujjong, mulat es a legjobban mulatók egyike Anna, a szerkovács leánya.

Ő már rég elfelejtette a jó apát, ki érette halt meg.

Nincs már boldozott-foldozott ruha rajta, sőt nagyon is kirívó ruhákban jár, de e ruha alatt nem a régi szív dobog már: romlott szív rejtőzik az alatt!

Nem a becsület szerezte e gondnélküli életét, szép ruhát, mulatást.

De ez a szegénység látuma.

Fent a szerető, jó feleség sír olvesztett férje sírhantja felett, lent a leány mulat kedveseivel. — Ilyen ez élet!

A sorsjegyek árai: egész sorjegy 6 frt., felsorsjegy 3 frt., negyed sorsjegy 1 frt 50 kr. és nyolczad sorjegy 75 kr. Kaphatok: Márkus Sándor újpesti bank- és váltóházában Árpád ut 12. szám.

— Az »Ujpesti kereskedő és iparos ifjak önművelődési köre« mult vasárnap délután Endre Janos elnök, elnöklele alatt választmányi ülést tartott. Az ülésen a folyó ügyek elintézése után a választmány az »irodalmi« és »vigalmi« bizottságot alakította meg, melynek feladatául tűzte ki, hogy a télen több felolvasó-estélyt és mulatságot rendezzen szóval minden lehetőet elkövesse arra nézve, hogy a kör minél jobban és hathatósabban működjék közre nemes csejja elérésében. A kör legközelebbi felolvasó estélyét november hó 21-én fogja megtartani. Karácsonykor pedig egy nagyobb szabású színelőadást fog rendezni.

— Ujpest község előjárósága a következő hirdetményt bocsátotta ki: Az eddig szokásban volt helyszíni adóösszeírás a község nagy-kiterjedése s lakosságának nagy száma folytán ívek felhasználásával a következő módon fog eszközölni. 1. Az adóösszeírás és gyűjtőíveket a háztulajdonosok a község kiküldöttjei által kapják kézhez, az összeírás ívek a lakókhoz osztandók, kik azt kellően kitöltve, a háztulajdonos kezeihez visszajuttatják. A gyűjtőívek kitöltését az összeírás ívek alapján a háztulajdonosok vagy megbízottaik az átveteltől számított 8 napon belül eszközölik. 2. A ház minden egyes lakója, vagy az üzlethe-lyiség berelője, a háztulajdonostól ilyen összeírás ívet kap, amelyben az őt megillető rovatokat lelkismeretesen kitölti. — sajátkezűleg aláírja és azt a háztulajdonos kezeihez visszaadja. 3. Az elkészített összeírás és gyűjtőívek hivatalból fognak felülvizsgáltatni a helyszínen. A felülvizsgálat alkalmával talált valótlan adatokat tartalmazó ívek kiállítás ellen a feljelentés azok szigorú megbüntetése ve-kett esetről-esetre a budapestvidéki nagyt. m. kir. pénzügyigazgatóságához fog felterjesztetni. 4. Azok a háztulajdonosok, akiknek veletlen elkerülés folytán adóösszeírás és gyűjtőív ki nem adatott, a hirdetmény közzététele után 8 napon ínyenek átvelele vegett a községi adó-ügyszályban az összeírás munkálatokat ve-zető Hevesi Vilmos adóügyi aljegyzőnél a hi-vatalos órák alatt okvetlen jelentkezzenek. 5. A háztulajdonos és lakók által kitöltött összeírás és gyűjtőívek a helyszínen a község ki-küldöttjei által lesznek felülvizsgálva s átveve. 6. A felülvizsgálat és az ezzel járó, a község kiküldöttjei által teljesítendő mindennemű munkálat teljesen díjtalan. 7. Kihágást követ-el, s a mennyiben a kincstár megrövidítésére irányzott szándék nem fogrog főnn, 50 frtig terjedő bírsággal büntetettük, aki az adókö-telezettek és adótárgyak összeírása alkalmá-val a személyét, a vele közös háztartásban élő családja tagjait, illetőleg az összeíráshoz szükséges adatokat be nem mondja, a felülvizsgálatot teljesítő megbízottal valótlan be-mondásokkal félrevezeli vagy munkájában hátráltatja. (1883 XLIV t.-cz. 101. §)

— Vendéglő megnyitas. Gombos Adolf vendéglője az Árpád-úton (Riesz-fele ház), mint már jeleztük most november 1-én me-gnyit. Nem csalatkoztunk várakozásunkban, mert a vendéglő igen fényesen és elegánsan van berendezve az etelek és italok pedig ki-fogástalanok.

— Uj villamos kocsik. A budapesti közuti vasut tarsaság vaczi-uti vonalán egy hét óta uj nyolczkerekes villamoskocsikat járat. A nagy közönség örömmel vette ezt az intézke-dést, mert ezek a kocsik nagyobbak és nem hímáloznak annyira mint a többi kocsik, mi-nelfogva a közönség utazás alkalmával meg van kímelve tengeri betegség tüneiteitől.

— Uj iparagok es iparfejlesztés. Az »Országos iparegyesület« uj iparagok meghono-sítása es az iparfejlesztés érdekében nagy mozgalmat indított. Az egyesület főtörekvése, hogy oly iparagokat honositson meg nálunk, a melyeknek produktumait eddig a külföldről kellett beszerezni es érte milliókat kiadni. Azok közé tartoznak: a disznú- es pipereáruk, a melyeket évenként több millió frt vándorolt ki külföldre. Most azoknak előállítására munkaerőket fognak kiképezni es e célból az ország több vidéken ipartelepeket létesíteni. Ajánljuk az »Ujpesti Slójd egyesületnek« hogy

lépjen érintkezésbe az Országos ipar-egyesü-lettel es vegye fel szintén néhány speciális es könnyen kezelhető iparag (pl. szivarszipka pénz es szivartárcza stb. készítés) meghono-sítását működési körébe.

— Veteránok veszedelme. A czifra veterán uniformisok utolsó óráikat elik. A belügymi-niszter a honvédelmi miniszterrel egyetértő-leg leiratot intézett most a fővároshoz es eb-ben alapos pusztítást végez a hadastyán-egyle-tek fantasztikus egyenruházatain. A miniszter egyenkint sorolja fel azokat a veterán-egyle-tek, melyeknek ruházódása ellen kifogása van es e részben több rendbeli tilalmat bo-esát ki. Így a Koburg-egyletnek betiltja a vör-ös zsinért es a kardbojtot es elrendeli, hogy a katonai oldalgyertyától teljesen elütő kar-dot csak fekete bőrből készült kardkötőn sza-bad viselni. A tollas kalapra nézve a minisz-ter újabb, tüzetes leírást kér. Az »Este« had-astyánoknak a kakastoll helyett más színű díszítésről kell gondoskodni. A báró Edels-heim Gyulai hadastyán-egyletnek nem sza-bad viselni a sötét tollakat, az aranyzsinorza-tot, a zöld szegélyezést, bársonygallért, tisztí kardot es aranybojtót. Itt is csak fekete bőrből való kardkötőt szabad hordani. Szóval a veteránság főczelja es léfalapja erősen meg van támadva es nagy kérdés, vajjon ilyen kör-ülmények között érdemes lesz-e veteránnak lenni?

— Elcsipett betörő. Gellenfalussy-Gazda Antal trübeti születésű 28 éves kertész Ujpes-ten a Lőrincz-utca 104. sz. a. lakó Kemény Izidor kereskedő házában betörést kísérelt meg. A zárt verendának egyik ablakát be-nyomta es épen be akart mászni rajta, mikor a házmester észre vette s elfogta. Bekísértek a kapitányságra. A házból már hosszabb idő óta tűntek el különböző tárgyak s valószínű, hogy azokat is Gazda lopta el.

— Villamos carambolok. Mult szombaton ugyanesak rájárt a vezet a vaczi-uti villa-mos kocsikra. Nem kevesebb, mint öt villa-mos kocsit lőrt össze, mert egymásnak men-tek. A nagy köd miatt a vezetők nem látták az előttük menő kocsit s mikor észre vették, hogy baj van, a rossz fékek miatt nem tudták a ko-csikát megállítani es az utazó közönség rémül-letére összeütözköztek, jelentékeny kárt okozván a kocsikon. Szerencse, hogy az utasoknak egyik esetben sem történt bajuk.

— Felülfizetések folytatása az ujpesti 48-as honvedek javára. Dr. Varady Karoly, Spanyol Lajos gyógyszerész, Deutsch Zsigmond 3—3 frt. Klatrobeta, Dr. Elsner 2—2 frt. Züm-mermann Lajos, idős Kozma, Erben Soma 1 frt 50 kr — 1 frt 50 kr. Nasser testvérek, Kolo-zsvary, Katona 1—1 frt. Vizezeteki igazgató 80 kr. Tuchmann, Weisz Samu, Fornheim Izid-or, Klein Nathán, Diamant Ignátz, Fornheim Zsigmond, Perich Karoly, Boday, Vukitsevits József, Schwartzné 50—50 kr. Feigl Janos 30 kr.

— Az »Ujpesti kath. legényegylet« Mind-szent-napján este a Colosseumban előadta a »Molnar es gyermekek« című színművet. Mi-tán nevezett egylet, a melyre ugyanesak rá-ferne a saját támogatása, lapunkat es előadá-sról nem értesítette, nem tartjuk érdemesnek az előadással bővebben foglalkozni.

— Torvenyjavaslat a kisiparosok hitelszö-vetkezetekre vonatkozólag. A kereskedelemi miniszteriumban, mint értesültünk, most ké-szült el a kisiparosok hitelszövetkezetéről szó-ló törvenyjavaslat es ennek indokolása. A mi-niszter már at is küldte mindkettőt jóváha-gyás czeljából a többi érdekelt miniszteriu-mokba is. Daniél miniszter, mihelyt a minisz-tertársaktól visszakapja a javaslatot, az érde-kelt körökből értekezletet hí össze annak megbírálására es csak azután terjeszti a ja-vaslatot a képviselőház elé.

— Tűz Ujpesten. Az Útsek örökösének tu-lajdonát képező vaczi-ut 14. ház tetőzete teg-nap deli 12 óra után kigyulladt s daczára a tűzoltók gyors megjelenésének, leeggett. A tűz keletkezése a rosszul épített kéménynek es a kéményseprő hanyagságának tudható be, mert a kéménybe épített gerenda az összegyüle-mlett s a kéményseprő által kellő időben el nem távolított es így a tüzelés folytán hízóvá lett koromtól tüzet fogott. Ebben a házban van Fürst Gersonnak kereskedése is, aki jajve-szekelve esengett a tűzoltóknak, hogy ment-sék meg amit azok meg is tettek s így sem Fürstnek sem a további lakónak kara nem

esett, ellenben a háztulajdonos örökösöknek új tetőt kell építeniök.

— Köszönetnyilvánítás. A gyermekbarát egyesület által tartott tánczvigalma alkalmá-val felülfizetni szívesek voltak: Volfner Nán-dor 20. Volfner Tivadar 15. Izraelita nőegylet 10. Egyedi Lajos, Friedmann Ármán, dr. Hé-dervári Soma, Preszler Samu, Ujpest köz-ség es ujpesti közművelődési kör 5—5 frt. Feldmann József, Kohn es Fried, Dr. Venetiá-ner Lajos, Winternitz Gyula, Weisz Adolf, Zsoldos János es Ujpestvidéki takarékpénztár 3—3 frt. Deutsch Antalné urnó, Fuchs Antal, Kolmann F. Gyula, May Ottó, Dr. Plihal Viktor, Szöll Manó, Schwartz Ja-kab, Schreiber Gyula, Dr. Steinhardt Bódog, Schäffer Samu, Weisz Samu 2—2 frt, Eliás Adolf es Lövy Ignátz 1.60—1.60, özv. Holló Józsefné urnó 1.50, Dr. Elsner Simon, Dr. Kis Sándor es Klein Samu 1.40—1.40, Illek Vincze 1.20, Deutsch Zsigmond, Grünfeld Ármán, Farkas Jozsef, Fornheim Zsigmond, Fornheim Izidor, Fischer Nándor, Kohn Far-kas, Klein József, Mailz Elek, Lövy Bernát, Sonnenfeld Samu es Steiner Jozsef 1—1 frt, Weisz Lipót, 60 kr. Nasser-Testvérek es Weisz N. 50—50. kr. Grübler Mór, N. N. Reisz Dávid, Steiner Fülöp es Weiszberger J. 40.—40. kr. Bihary S. Gyurics J. Boros D. Lichtenstein A. N. N. N. N. Re ter L. S. J. Strelinger N., W. S. Wukisevics J., W. B. es Wass L. 20—20 kr.

Fogadják így a nemesszívű adakozók, valamint az összes közreműködők; nemkülön-ben a jegyelárusítók es rendezők, — a felru-házandó gyermekek nevében, — egyesületünk ószinte es hálás köszönetet, hogy nemes czé-lunkat előmozdítani s bennünket támogatni szívesek voltak. A választmány.

IRODALOM.

— A »Zenelap« utóbbi száma e napokban igen érdekes tartalommal jelent meg. Sagh Jó-zsef szerkesztő minden egyes számot oly vál-tozatosan állít össze, hogy tartalomdús lapja a külföldi hasonló lapokat is fölülmulja. A lap mostani száma a következő tartalommal je-lent meg: Képezdei kántor képzés. Schnöl-ler Lajos, a »Magyar zeneiskola« igazga-tója (arczképpel). Színházaink. Ujdonságok. Dalegyesületi ügyek. (Ebben a rovatban az »Ujpesti dalkör« 25 éves jubeliumával foglal-kozik). Pályázatok. Hirdetések. A lap megje-lenik havonként háromszor es előfizetési díja egy felevre 2 frt, mely összeg a lap ki-adóhivatalába: Budapest, VIII. Práter-u. 44. sz. küldendő.

A közönség köréből.*

Nyilt levél az ujpesti rendőrkapitányhoz.

Vau-e tudomása a kapitány urnak arról, hogy e napokban a vasut-utca 15. számú ház-ban a kaput kiemelték es az udvarba vittek, azután a ház ablaka alatt kiasták a falat es betörési kísérletet követtek el? Ha a czirkáló rendőrök ezt észre nem vették es erről jelen-tést nem tettek, kerjük a vasut-utczát nagyobb rendőr felügyelet alá helyezni es az ottani lakosok közbiztonságára nagyobb gondot for-dítani.

Ujpest, 1897. nov. 2.

Tisztelettel:

Több vasut-utczai lakos.

(*E rovat alatt közölttekért nem vállal felelő-séget a szerk.)

Szerkesztői üzenete!

Az »Egyetértés« asztaltársaság tek. Elnök-egének. Szíves soraira e helyen válaszolva. kijelentjük, hogy mi az asztaltársaság nemes ügyét mindenkor kö-telességszerűen előmozdítani szép feladatnak fogjuk tartani, mert addig a míg egy asztaltársaság vagy egylet a saját hivatását megbecsüli, mindenkor a legkészségesebben es a legnagyobb örömmel, tö-lünk telhetőleg, minden erőnkkel szolgálatába ál-lunk a jó ügynek. Mi köszönjük a szíves megem-lékezést. Üdvözlét!

Többeknek. Örülünk, hogy lapunk esütörtökön-ként való megjelenése óhajukkal találkoztott. Mi még sok es a közönség érdeket előmozdító újítá-sokat vettünk tervbe, de a legsürgősebbnek veltük azt, hogy a közönséget hamar értesítsük mindenről. Többi terveinket is rövid idő alatt megvalósítjuk.

— Az »Ujpesti Izs. ip.- es ker. ifjak egylet t. Ei-nökségének. Készünkről mindig számíthatnak támo-gatásra, csak tessék bennünket mindenről értevi-teni.

—r.—s. Rákospalota. Tudósításait szívesen vesszük. Fáradtságért egyelőre tiszteletpéldány-nyal es az ottani mulatságok tiszteletjegyeivel szolgálunk.

FUCHS ANTAL

könyvnyomdája

Ujpest, Árpád-ut 20. szám.

Ajánlkozik a könyvnyomdai szakba vágó munkák szabatos, gyors és pontos készítését a legjutányosabb árak mellett.

Ezállal hírlapokat és műveket minden nyelven, körleveleket, táblázatokat, esketésre, gyűlésre és egyéb meghívókat, gyászjelentéseket, községi, ügyvédi és minden más hivatalbeli kereskedelmi és egyetemi nyomtatványokat, szállítóleveleket, falragaszokat, vonalzott üzleti könyveket, folyóiratokat stb. a legmérsékeltőbb árakon való elkészítést.

A telefon-hírmondó

a leggyorsabb hírszolgáltató, reggel 10 órától esti 11 óráig a legújabb híreket közli. Minden szenzációs hírt riadójel előz meg.

Jelzi a csillagászatilag megállapított időt tizedmásodpercznyi pontossággal. Összes állomásain az operaházi, népszínházi előadások és házihangversenyek után katoná- és cigányzenekar is hallható.

Előfizetés naponta csak 5 kr.

Előfizetéseket elfogad és felvilágosítást ad **Ladányi Emil** vezérfelügyelő, Váci-ut 8. sz.